

Dosarul nr. 2ra-700/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Maxim)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Panov, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și de reprezentantul acesteia avocatul Isae Cireș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Botnari împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Calina LTD” cu privire la restituirea contravalorii produsului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și a fost menținută hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 05 septembrie 2018 Vasile Botnari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Calina LTD” cu privire la restituirea contravalorii produsului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 05 iulie 2019 a procurat din magazinul „Calina”, situat pe bd. Ștefan cel Mare, un șir de articole vestimentare, precum și pantofii în sumă totală de 13 151 lei, fapt ce se confirmă prin bonul fiscal nr.2411 din 05 iulie 2019, ora 15:42.

Reclamantul a specificat că articolele vestimentare au fost procurate cu ocazia unui eveniment important din viața acestuia, și anume nunta lui, deci acestea au fost îmbrăcate strict doar o singură dată, în ziua nunții, 14 iulie 2019.

A menționat reclamantul că costumul procurat din magazinul „Calina” nu a corespuns calității, ca urmare a unei sigure îmbrăcări/purtări, chiar în acea seară a fost depistat la pantaloni că țesătura acestora s-a deteriorat considerabil și anume în zona interioară a coapselor respectiv și această zonă a pantalonilor s-a ros, temei pentru care aceștia nu mai pot fi îmbrăcați.

În vederea soluționării pe cale amiabilă a prezentei situații, la 16 iulie 2019 și respectiv la 13 august 2019 către SRL „Calina LTD” a fost expediată o pretenție (recepționată la data de 03.09.2019), prin care a solicitat restituirea contravalorii produsului procurat.

A susținut că din textul răspunsului se constată că pârîta recunoaște despre faptul că Vasile Botnari la 16 iulie 2019 a înaintat o cerere, prin care a solicitat restituirea contravalorii produsului, dar se mai invocă că cererea a fost rămasă neexaminată din motivul că cumpărătorul/consumător nu a lăsat datele de contact, însă ulterior el personal a telefonat pentru a afla stadiul examinării cererii.

A considerat reclamantul că referirea pârâtului la faptul că obligația de a efectua expertiza cade pe seama consumatorului/cumpărătorului contravine prevederilor Legii nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, art.185 alin. (3) în care este reglementat expres că, [...] vânzătorul/prestatorul este obligat să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vîndut, serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legea.

În drept, reclamantul și-a întemeiat cerințele pe prevederile art.12 alin. (4), 18 alin.(2), (18), (20), art.18³ alin.(1) și alin.(4), art.18⁵ alin.(1)-(5) art.32 din Legea protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003 și a solicitat constatarea încălcării dreptului consumatorului și restituirea contravalorii produsului procurat, încasarea din contul SRL „Calina LTD” în beneficiul cumpărătorului/consumatorului Vasile Botnari a sumei de 7401 lei cu titlu de contravaloare a produsului, costumului identificat prin M-82/JOOP/Costum -10,30012708/6113/401/52, a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat, a sumei de 518,07 lei cu titlu de penalitate, precum și suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Vasile Botnari a fost admisă parțial, a fost încasată de la SRL „Calina LTD” în beneficiul lui Vasile Botnari suma de 7401 lei cu titlu de contravaloare a produsului - costum identificat prin M82/JOOP/Costum-10,30012708/6113/401/52; 518, 07 lei cu titlu de penalitate, 1000 de lei cu titlu de prejudiciul moral și 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. A fost încasată de la SRL „Calina LTD” în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 267,57 de lei.

La 04 mai 2020, SRL „Calina LTD” și reprezentantul acestuia Isae Cireș, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și a fost menținută hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a stabilit că prin cererea de apel apelanta SRL „Calina LTD” își exprimă dezacordul cu concluzia primei instanțe precum că reclamantul/intimatul a refuzat să participe la efectuarea expertizei, invocând că instanța de judecată nu a luat în considerare faptul că SRL „Calina LTD” a fost în imposibilitate de a transmite produsul pentru a fi efectuată expertiza calității sale, în lipsa acordului cumpărătorului (reclamantul Botnari Vasile).

Astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 6 lit. c), 9 lit. i) și j), 12 alin. (4), 18 alin. (2), (18), (20), 18³ alin. (1) și (4), 18⁵ alin. (1)-(5) al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor și a stabilit că SRL „Calina LTD” în calitate sa de vânzător în raport cu intimatul - consumator, nu a avut comportamentul prescris în art. 18⁵ din Legea nr.105, fapt ce impus aplicarea față de apelanta a sancțiunilor legale și anume restituirea sumei de 7 401 de lei, ce constituie contravaloarea produsului - costumul identificat prin: M-82/JOOP/ - costum-10, 30012708/6113/401/52.

Totodată, instanța de apel raportând prevederile art. 9 lit. i)-j), 32 alin. (1), 20 alin. (1), (6) din Legea enunțată supra, a reținut că soluția prime instanței cu privire la repararea prejudiciului cauzat consumătorului prin neexecutarea obligațiilor legale, în mărime de 7401 lei cu titlu de contravaloare a produsului - costum identificat prin M-82/JOOP/Costum-10,30012708/6113/401/52; 518 (cinci sute optsprezece) 07 lei cu titlu de penalitate, 1000 (una mie) lei, cu titlu de prejudiciul moral, este una justă.

În acest sens, Colegiul instanței de apel a calificat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei despre faptul că intimatul a refuzat efectuarea expertizei, or, din materialele cauzei nu se atestă careva probe prin prisma art.121 CPC coroborat cu art.122 CPC precum că apelantul în decurs de 14 zile calendaristice, de la data depunerii reclamației a notificat intimatul prin careva document scris cu privire la depunerea cererii pentru efectuarea expertizei, datele date contact al instituției de a efectua expertiza. Aici este de menționat că apelanta în cadrul ședinței în prima instanță a menționat că nu a purces la îndeplinirea art.18⁵ din Legea nr.105 pe motiv că ar fi prea multă formalitate.

Respectiv, instanța de judecată nu putea să constate drept bine argumentate pozițiile părților decât în baza materialului probatoriu. Iar, din cele prezente la cauză, se demonstrează cert faptul că, SRL „Calina LTD” nu a respectat cerințele art.18⁵ din Legea nr.105, or abia în ședințele de judecată apelanta/pârâta a anexat careva înscrisuri prin care se identifică că s-au adresat la instituția specializată pentru a efectua expertiza, însă, aceste înscrisuri în mod clar stabilesc data adresării.

La 25 februarie 2021 SRL „ Calina LTD” și reprezentantul acestuia, Isae Cireș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, sau trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare, deoarece nu au ținut cont și nu au aplicat prevederile relevante ale deciziei Camerei de Comerț și Industrie nr. 08/01 din 24 mai 2018 pentru aprobarea instrucțiunii cu privire la efectuarea expertizei mărfurilor de către Camera de Comerț și Industrie a RM, care la pct. 8 prevede expres că în cazul în care pentru soluționarea sarcinii expertizei, este necesară aplicarea metodelor distructive la cererea se anexează acordul scris al beneficiarului, proprietarului și/sau producătorului. Deci, prezentarea acordului scris al cumpărătorului este necesară și este o condiție de formă a cererii de efectuare a expertizei stabilită printr-un act normativ al Camerei de Comerț și Industrie, publicat în Monitorul Oficial. Nr. 255 din 06 iulie 2018.

Deși normele prevăzute de Regulamentul Camerei de Comerț și Industrie au fost invocate în referință la cererea de chemare în judecată și în cererea de apel instanțele de judecată nu le-au aplicat în speță, doar le-au invocat formal, deși aplicarea lor au o importanță decisivă pentru soluționarea litigiului. Mai exact instanța de apel invocând decizia Camerei de Comerț și Industrie a redat doar pct. 8 al acesteia, care prevede că, expertiza se efectuează la cererea beneficiarului, care se întocmește conform modelului din anexă la prezenta Instrucțiune.

În acest context a menționat că regulile instituite de Camera de Comerț și Industrie, care este instituția, ce efectuează expertiza produselor cumpărate de consumatori, impun proceduri de efectuare a expertizelor la bunuri, dacă pentru aceasta se vor aplica metode de distrugere, prin care prezentarea acordului scris al cumpărătorului este obligatorie. Deci în acest caz dacă expertiza va fi efectuată sau nu depinde de voința cumpărătorului. De astfel, acest lucru este o chestiune necesară or, în eventualitatea în care expertiza cu recurgere la metodele distructive ar genera o concluzie despre lipsa de neconformități la produs cumpărătorul nu mai beneficiază de dreptul de a i se restitui contravaloarea sa și își pierde bunul prin distrugerea sa.

A susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

La fel, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, deoarece în ședința de judecată desfășurată la 29 octombrie 2020 a omis etapa pledoariilor.

La 07 mai 2021 SRL „Calina LTD”, reprezentată de avocatul Isae Cireș, a depus completare la recurs, indicând că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, și anume cauza fiind examinată de un complet de judecată care nu a fost desemnat prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chișinău.

Prin notificarea din 26 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 30 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Botnari a depus referință, prin care a solicitat de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Calina LTD”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2020 a fost expediată recurentului, prin intermediul adresei electronice, la 11 ianuarie 2021 (f.d.126).

Astfel, recursul declarat la 25 februarie 2021 de către SRL „Calina LTD” și de reprezentantul acesteia, avocatul Isae Cireș, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și de reprezentantul acesteia avocatul Isae Cireș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de

Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și de reprezentantul acesteia avocatul Isae Cireș, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calina LTD” și de reprezentantul acesteia avocatul Isae Cireș, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru